

Պարմության օլիմպիադայի դպրոցական փուլ (2024-2025 ուստարի)

9-րդ դասարան (տևողությունը՝ 120 րոպե)

1. Ե՛րբ է Էջմիածնում հիմնվել Գևորգյան հոգևոր ճեմարանը.
1/ 1771 թ.   2/ 1885 թ.   3/ 1874 թ.   4/ 1919 թ.
2. Ո՞վ էր գլխավորում 703 թ. հակաարաբական ապստամբությունը:
1/ Արտավազդ Մամիկոնյան   2/ Դավիթ Մամիկոնյան
3/ Աշոտ Բագրատունի   4/ Սմբատ Բագրատունի
3. Որտե՞ղ է գործել «Պաշտպան հայրենյաց» գաղտնի կազմակերպությունը.
1/ Վան   2/ Մոսկվա   3/ Ալեքսանդրապոլ   4/ Կարին
4. Ո՞վ է եղել Հայաստանի առաջին հանրապետության երրորդ վարչապետը.
1/ Ալ. Խատիսյան   2/ Ս. Վրացյան   3/ Հ. Օհանջանյան   4/ Հ. Քաջազունի
5. Ո՞ր թվականին է տեղի ունեցել Օսխայի (Ոսխա) ճակատամարտը.
1/ 297 թ.   2/ 256 թ.   3/ 335 թ.   4/ 292 թ.
6. Քանի՞ դար է գոյություն ունեցել Կարսի (Վանանդի) թագավորությունը.
1/ 1   2/ 3   3/ 2   4/ 4
7. Ո՞ր զորավարությունն էր ղեկավարում Արտաշես I-ի զորավարներից Սմբատ Բագրատունին.
1/ հյուսիսային   2/ արևելյան   3/ հարավային   4/ արևմտյան
8. Ե՛րբ է Կորբուլունը գրավել Արտաշատը.
1/ 58 թ.   2/ 296 թ.   3/ 62 թ.   4/ Ք. ա. 68 թ.
9. Ե՛րբ է Տոկուզավան դարձել Սյոզուն
1/ 1368 թ.   2/ 1644 թ.   3/ 1603 թ.   4/ 1556 թ.
10. Ո՞ր դարում է ձևավորվել Պելլուպոնեսյան միությունը:
1/ Ք. ա. 4-րդ   2/ Ք. ա. 12-րդ   3/ Ք. ա. 7-րդ   4/ Ք. ա. 6-րդ
11. Ո՞վ է գլխավորել 1860 թ. Սիցիլիայում բռնկված ապստամբությունը:
1/ Վիկտոր Էմանուիլ II   2/ Օտտո Բիսմարկ   3/ Ջուզեպպե Գարիբալդի   4/ Ա. Սեն-Սիմոն
12. Որքա՞ն բնակչություն էին ներառում Երկրորդ աշխարհամարտին մասնակից պետությունները:
1/ 1,5 մլրդ   2/ 1,7 մլրդ   3/ 800 մլն   4/ 2 մլրդ
13. Ո՞վ է «Բայց, այնուամենայնիվ, այն պատվում է» արտահայտության հեղինակը:
1/ Անդրեաս Վեզալիուս   2/ Գալիլեո Գալիլեյ   3/ Ջորդանո Բրունո   4/ Ֆրենսիս Բեկոն
14. Ընտրե՛ք ժամանակագրական ճիշտ հաջորդականությամբ տարբերակը:
ա/ Թագավորության հռչակումը Կիլիկիայում
բ/ Լևոն 1-ինի որդիների գերեվարումը
գ/ Ռուբինյան իշխանության հիմնումը
դ/ Թորոս 2-րդի կառավարման ավարտը
ե/ Սսի հռչակումը մայրաքաղաք
1/ գ, դ, բ, ե, ա   2/ գ, բ, ե, դ, ա   3/ բ, գ, դ, ա, ե   4/ գ, բ, դ, ե, ա
15. Ընտրե՛ք ճիշտ զույգերով տարբերակը:
1. Մարգար Առուստամով   ա/ երկրաքիմիա
2. Անդրեաս Արծրունի   բ/ պատմագիտություն
3. Հակոբ (Ջակոմո) Չամչյան   գ/ լեզվաբանություն
4. Անտոն Գարագաշյան   դ/ բժշկագիտություն
5. Հրաչյա Աճառյան   ե/ քիմիա
1/ 1-դ, 2-ա, 3-ե, 4-բ, 5-գ   2/ 1-դ, 2-գ, 3-ե, 4-բ, 5-ա
3/ 1-դ, 2-ա, 3-բ, 4-ե, 5-գ   4/ 1-դ, 2-ե, 3-ա, 4-բ, 5-գ
16. Պահպանելով տրված հաջորդականությունը՝ տարբերակներից ընտրե՛ք ճիշտ պնդումները:
1/ Անդրանիկը իր զենքերը 1919 թ. գարնանը հանձնել է կաթողիկոսին և հեռացել Հայաստանից:
2/ «Վարդան Ջորավար» զրահագնացքի կապիտան Սարգիս Մուսաբեյլյանը ղեկավարել է Փետրվարյան ապստամբությունը:
3/ 1919 թ. դեկտեմբերի 31-ին հայ-վրացական պատերազմում ռազմական գործողությունները դադարել են:

- 4/ Փարիզի խորհրդաժողովին մասնակցում էին հայկական երկու պատվիրակություններ Ալեքսանդր Խատիսյանի և Պողոս Նուբար փառապետի ղեկավարությամբ:
- 5/ 1920 թ. հոկտեմբերի 20-ին Անկարայում ստորագրված պայմանագրով Ֆրանսիան Կիլիկիան վերջնականապես հանձնել է Թուրքիային:
- 6/ 1920 թ. թուրք-հայկական պատերազմի ընթացքում ընդամենը մեկ տասնօրյակում, հայկական բանակը կորցրել է Կարսն ու Ալեքսանդրապոլը:

17. Պահպանելով տրված հաջորդականությունը՝ տարբերակներից ընտրե՛ք ճիշտ պնդումները:

- 1/ Հին Հունաստանում Աշխարհաժողովը ենթարկվում էր Պետական խորհրդին:
- 2/ Պիսիստրատի օրոք ստեղծված կառավարման բարձրագույն նոր մարմինը կոչվում էր ստրատեգոսների խորհուրդ:
- 3/ Սոլոնի կառավարման տարիներին Պետական խորհրդում և Կառավարությունում ընտրվելու իրավունք ունեին բոլոր քաղաքացիները:
- 4/ Սպարտայում Ծերակույտի անդամները 28-ն էին և ընտրվում էին ցմահ:
- 5/ Սպարտայում աշխարհաժողովը հրավիրվում էր ամիսը մեկ անգամ:
- 6/ Հելոտները նվաճված և ստրկացված դորիացիներն էին:

18. Պահպանելով տրված հաջորդականությունը՝ տարբերակներից ընտրե՛ք սխալ պնդումները:

- 1/ Խորհրդային իշխանության առաջին ամիսներին ձերբակալվեցին ՀՀ նշանավոր գործիչները Հ. Օհանջանյանը, Լ. Շանթը և ուրիշներ:
- 2/ Հայաստանի փրկության կոմիտեի նախագահն էր Սիմոն Վրացյանը:
- 3/ 1921 թ. ստեղծվեց ՀՍԽՀ ժողովրդական կոմիսարների խորհուրդը, որի նախագահ նշանակվեց Ստեփան Շահումյանը:
- 4/ 1922 թ. դեկտեմբերի 30-ին ձևավորված ԽՍՀՄ կազմում կային 4 պետություններ:
- 5/ Հայաստանում նէպին անցումը կատարվել է աստիճանաբար, որի առանցքում էր պարենհարկի կիրառումը:
- 6/ 1928 թ. Հայաստանի տնտեսությունը հասել է 1913 թ. մակարդակին:

19. Պահպանելով տրված հաջորդականությունը՝ տարբերակներից ընտրե՛ք ճիշտ պնդումները:

- 1/ 1724 թ. հունիսի 12-ին Կ. Պոլսում կնքված պայմանագրով Անդրկովկասը բաժանվեց Օսմանյան կայսրության և Պարսկաստանի միջև:
- 2/ Դավիթ Բեկի առաջին լուրջ հաղթանակը տեղի ունեցավ 1722 թ. աշնանը ջլանշիր կոչվող ցեղի դեմ:
- 3/ Խաչենի մելիք Եզանը եղել է Խամսայի մելիքությունների կառավարիչ:
- 4/ 1760-ական թթ. Հովսեփ Էմինը հանգրվանել է Գետաշենում՝ Գյուլիստանի մելիք Հովսեփի մոտ:
- 5/ 1813 թ. կնքված Գյուլիստանի պայմանագրով Ռուսաստանին էին անցնում Լոռին, Փամբակը, Շամշադինը, Նախիջևանը, Արցախը, Զանգեզուրը և այլ տարածքներ:
- 6/ 1826-1828 թթ. ռուս-պարսկական պատերազմի ընթացքում Լոռի-Փամբակում մարտնչում էին Գրիգոր Մանուչարյանի ջոկատները:
- 7/ 1849 թ. ձևավորված Երևանի նահանգի մեջ մտնում էին Երևանի, Ալեքսանդրապոլի, Նախիջևանի, Բայազետի և Օրդուբադի գավառները:
- 8/ 1783 թ. Վրաստանի և Ռուսաստանի միջև կնքված Գեորգևսկի դաշնագրով Ռուսաստանն իր հովանու տակ էր վերցնում և զորք տրամադրում Վրաստանին:
- 9/ «Որոգայթ փառաց» գիրքը սահմանադրական միապետություն ստեղծելու նախագիծ էր:

20. Պահպանելով տրված հաջորդականությունը՝ տարբերակներից ընտրե՛ք սխալ պնդումները:

- 1/ Երկրորդ աշխարհամարտում 76-րդ լեռնահրաձգային դիվիզիան մասնակցել է Ստալինգրադի մարտերին և վերանվանվել 51-րդ գվարդիական դիվիզիայի:
- 2/ Սերգեյ Խուդյակովը (Արմենակ Խանփերյանցը) ԽՍՀՄ ավիացիայի մարշալ էր:
- 3/ ԽՍՀՄ մարշալ Հովհաննես Բաղրամյանին և օդաչու Նելսոն Ստեփանյանին շնորհվել է Խորհրդային Միության կրկնակի հերոսի կոչում:
- 4/ Բուլղարիայի պարտիզանական պայքարի հերոսներից էր Հերմինե Ռազգրադյանը (Ռազկրատյանը):

- 5/ Էռնեստ Դերվիշյանը Երկրորդ աշխարհամարտին իր մասնակցության համար արժանացել է ԱՄՆ բարձրագույն պետական պարգևի:
6/ 1943 թ. Երևանում բացվել է ԽՍՀՄ գիտությունների ակադեմիայի հայկական մասնաճյուղը՝ Արմֆանը:
7/ Խորհրդային շրջանի քանդակագործ Արա Սարգսյանի գործերից է «Սահակ Պարթև և Մեսրոպ Մաշտոց» քանդակը:
8/ 1920-ական թթ. նկարահանված «Նամուս» ֆիլմը առաջին հնչյունային կինոնկարն է:
9/ Քիմիական արդյունաբերության զարգացման բնագավառում մեծ ներդրում ունեցան Հովհաննես Կարապետյանն ու Տիգրան Զրբաշյանը:

Հանրապետական օլիմպիադայի
հանձնաժողովի նախագահ՝

ԵՊՀ հայոց պատմության ամբիոնի դոցենտ,
պատմ. գիտ. թեկնածու Մ. Մալխասյան

14.01.2025 թ.